

عنوان مقاله:

جایگاه مخاطب حدیث در حدیث شناسی با مطالعه موردی مساله امامت

محل انتشار:

پژوهش نامه علوم حدیث تطبیقی، دوره 6، شماره 10 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

محمدحسن احمدی - استادیار دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

تعریف و تحلیل یک گزارش تاریخی به صورت عام و یک گزارش حدیثی به صورت خاص، از دو منظر کلی امکان پذیر است: از جهت خاستگاه صدور آن و از جهت انعکاس و بازتاب آن در ذهن مخاطب (تحلیل انعکاسی). با تمرکز بر تحلیل انعکاسی، نقش مخاطب در شکل گیری ماهیت و تعریف حدیث در دو مرحله صدور و تلقی، موضوع اصلی این نوشتار است. در تعریف حدیث که البته متأثر از نگاه فقهی به حدیث است جنبه انتساب حدیث به معصوم، دیده شده است؛ اما نباید از سویی دیگر، جنبه تلقی را که جنبه بشری است در تحلیل ماهیت حدیث، نادیده گرفت. به عنوان نمونه حساسیت مساله «امامت» و در کنار فهم و برداشت مسلمانان اولیه از این اصل مورد توجه قرار می گیرد. «قصدماندگاری»، «سطح درک مخاطب» و «تلقی حدیث»، سه مولفه‌ای است که در ضمن «جایگاه مخاطب در حدیث»، مورد بررسی قرار می‌گیرد و نشان می‌دهد که توجه به مخاطب در تحلیل روایات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و نباید تحت تاثیر جایگاه معصومانه مصدر حدیث گردد. از همین رو طرح مساله امامت در عصر نبوی با طرح آن در دوره های بعدی تاریخ تشیع توسط امامان پسین کاملا متفاوت است.

کلمات کلیدی:

حدیث، تلقی حدیث، مخاطب حدیث، فهم حدیث، هرمنوتیک، امامت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1385391>

